

lemmer udnævnes af Sogneraadet. Det synes, at man dog skulde kunne tænke sig, at det kunde gaa; men jeg indrømmer forøvrigt, at visse Grunde, som jeg ikke behøver at udtale, idet Enhver kender dem, kunne gjøre det forklarligt, at der alligevel kan opstaa disse Konflikter og Competencestridigheder. Min Anskuelse er den, at den Vej, som nu anvises for at gjøre en Ende paa dette Competence-spørgsmaal, vil, selv om den fjerner sig noget fra de Tanker, der have ligget til Grund i 1867 — og disse Tanker have dog været meget stærkt fra 1814—1841, fra 1841—1855 og fra 1855—1867, saa det er ikke saa forbausende, om de nu have forandret sig lidt —, er antagelig, saalænge indtil man maatte kunne faa den hele Sag endelig ordnet, og jeg har derfor, uagtet jeg ikke har været blind for Manglerne i Lovforslaget, saavel hvad det Formelle som det Reelle angaar, erklæret, at jeg kunde modtage det, forsaavidt begge Rigsdagens Thing, vilde gaa ind derpaa.

Mogensen: Det forekommer mig, at der ikke kan være stor Betænkelse ved at gaa ind paa dette Lovforslag, thi det bliver jo deri kun slaet fast, hvori Skolekommis-sionernes Virksomhed skal bestaa, og det maa vistnok indrømmes, at denne Virksomhed, saaledes som det her er foreslaaget, omfatter Tilsynet med Skoleundervisningen. Nu vil man maasse sige — og det har man sagt — at det ikke er rigtigt, at Skolekom-missionen skal være forpligtet til først at fremføre sine Uttringer, sine Klager eller Rignende til Sogneraadet, førend Sagen indstilles til en høiere Myndigheds Afgjørelse, saaledes som § 2 bestemmer. Jeg finder det imidlertid fuldkommen rigtigt, at disse to Autoriteter — om jeg saa maa kalde dem — nemlig Skole-kommisjonen og Sogneraadet, komme til at arbejde i Forening, saa at de kunne faa deres Meninger klarede og maasse kunne blive enige, saa at Sagen ikke behøver at gaa videre. Kunne de ikke blive enige, ja saa kan Skolekom-missionen forlange, at Sogneraadet forelægger Indstillingen med sin Erklæring over samme til en høiere Myndigheds Afgjørelse, og det

finder jeg meget rigtigt. At Sagen skulde kunne gaa til en høiere Autoritet uden forinden at have været hos Sogneraadet, vilde jeg derimod ikke finde rigtigt. Sogneraadet er jo nemlig hele Sognets Repræsentation, dets Medlemmer ere valgte for hele Sagnet, og det, der her handles om, er jo Undervisningen for Sog-nets Børn; det maa altsaa dog være Sogne-raadet, hvem det mest maa interessere at faa Sagen ordnet paa bedste Maade. Det kan jo dog let hende, at der fra Skolekommis-sionen fremkommer Noget, som Sogneraadet ikke synes er rigtigt, og det forekommer mig der- for, at der ikke kan være Noget, at indvende imod, at Sagen bliver sendt til den høiere Autoritets Afgjørelse, forsynet med Sogneraa-dets Erklæring, hvorimod jeg virkelig vilde finde det urimeligt, om Skolekommisjonen skulde forelægge Sagen for Sogneraadet, uden dog at være forpligtet til at tage Sogneraadets Mening til Retsnor. — Jeg behøver ikke at gennemgaa hver Paragraf i Lovforslaget, men skal kun gjøre nogle enkelte Bemærkninger. Meningen er jo den, at Skolekommis-sionens Virksomhed nærmest skal være den at føre Tilsyn med selve Undervisnin-gen, hvorimod det Dvrigt, der vedkommer Skolevæsenet, er Noget, der maa ligge den fjernere. Hvad saaledes f. Ex. Skolelokalerne angaar, da er det jo Sogneraadet, der skal sørge for, at de ere saaledes, at Lærerne kunne være tjente dermed, og denne Sag maa altsaa nærmest henhøre under Sogneraadet; men det kan naturligvis alligevel være meget rigtigt, at Skolekommisjonen, naar den bliver opmærksom paa Mangler i saa Henseende, melder Sagen til Sogneraadet. Jeg tror ikke, at det vilde være heldigt, at disse to Au-toriteter skulde hver have sin afgjørende Me-ning i slige Sager, thi derved vilde de let komme til at staa skarpt overfor hinanden, og der kunde let opstaa Rivninger, der vilde være skadelige ikke blot i denne, men ogsaa i andre Henseender. Og hvad siger nu Landkommun-allowen om dette Forhold? Den siger, at det nærmest er Sogneraadet, der fører Besty-relsen, og man maa altsaa ifølge denne Lov nærmest betragte Skolekommisjonen som en tilkaldt Hjælp for Sogneraadet med Hensyn